

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาลุ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ຖ៊ែ ២៣/២៥៤៦

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพ

นายทะเบียนพระครุการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครุสันติภพ ผู้ถูกร้อง สรุปว่า ผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครุการเมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยุบพระครุผู้ถูกร้องได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ขอให้มีคำสั่งยุบพระครุการเมืองผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า ผู้ร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งกรรมการเมื่อผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ในทะเบียนการเมืองตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๑ หลังจากนั้น ในรอบปี ๒๕๔๑ ถึงรอบปี ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของกรรมการเมือง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เรื่อยมา จนถึงปี ๒๕๔๕ เมื่อผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมือง เพื่อดำเนินการตามโครงการและแผนงานของผู้ถูกร้อง และเงินสนับสนุนในเรื่องค่าไปรษณียการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภค สำหรับสาขาที่ขอรับการสนับสนุนเป็นการทั่วไปแล้ว ผู้ถูกร้องมิได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนการเมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีเหตุให้ยกกรรมการผู้ถูกร้องตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยกกรรมการผู้ถูกร้องตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์รุ่มนุญ รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาสตราจารย์รุ่มนุญ และรับไว้พิจารณา
วินิจฉัย แจ้งให้ผู้ร้องทราย และส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้อง เพื่อยื่นคำชี้แจง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงปฏิเสธ สรุปว่า คำร้องเป็นเท็จ ผู้ถูกร้องได้ยื่นรายงานการดำเนินกิจการและรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบกการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ ของผู้ถูกร้องต่อนายทะเบียนพรบกการเมืองเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นเวลาภายใต้เดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ แล้ว

ผู้ร้องยื่นคำร้องเพิ่มเติม ชี้แจงคัดค้านว่า เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องได้ส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรบกการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ แต่ไม่ได้ส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบกการเมืองในรอบปีดังกล่าว ภายใต้เดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ด้วย แต่เพิ่งจะจัดส่งให้ผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ จึงเป็นกรณีไม่ดำเนินการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

พิจารณาแล้ว ตามคำร้อง ปรากฏว่านับตั้งแต่ปีที่ผู้ถูกร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรบกการเมือง ผู้ถูกร้องก็ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรบกการเมือง ประจำปี ๒๕๔๑ ถึงปี ๒๕๔๔ ยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตลอดมา ประเด็นตามคำร้องที่จะต้องพิจารณา มีเพียงว่า ผู้ถูกร้องได้ส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบกการเมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใต้เดือนมีนาคม ๒๕๔๖ หรือไม่ ตามคำร้องและคำชี้แจง พังได้ว่า ในปี ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบกการเมือง เป็นเงินจัดสรรตามโครงการและแผนงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าไประษณียกรและค่าสาธารณูปโภค สำหรับสาขาที่ขอรับการสนับสนุนเป็นการทั่วไป ซึ่งเงินสนับสนุนในกรณีหลัง ผู้ถูกร้องได้รับไปเป็นบางส่วนแล้ว

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรบกการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบกการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” ซึ่งตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง อ้างว่า ได้ยื่นเรื่องรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรบกการเมือง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใต้เดือนมีนาคม ๒๕๔๖ คือวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบกการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว แต่เมื่อตรวจสอบสารท้ายคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง ไม่ปรากฏหลักฐานการลงรับเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ผู้ถูกร้อง อ้างว่าได้ยื่นเอกสาร แต่อย่างใด ซึ่งก็ได้ความตามคำชี้แจงคัดค้านของผู้ร้อง ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖

ว่า เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องได้ส่งเฉพาะรายงานการดำเนินกิจกรรมของ公社การเมืองประจำปี ๒๕๔๕ ส่วนรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน公社การเมืองไม่ได้ส่ง และเมื่อผู้ร้องแจ้งให้ส่งผู้ถูกร้องก็ได้ยื่นแบบรายงานเพิ่มเติมจำนวน ๒ ชุด เป็นแบบรายงานการดำเนินกิจกรรมของ公社 การเมือง และแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ公社การเมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ทั้ง ๒ ชุด โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ลงรับวันที่ ๒๘ และวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๖ ตามลำดับ ตามวันที่ผู้ถูกร้องนำมาขึ้น ซึ่งตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องก็ยอมรับว่า ได้ยื่นแบบรายงานเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ ดังนั้น กรณีจึงฟังได้ตามคำร้องว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน公社การเมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย公社 การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ การยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ ก็ล่วงเลยเวลาการยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว และถือว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย公社การเมืองฯ อันเป็นเหตุให้ยก公社การเมือง ผู้ถูกร้องได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ที่บัญญัติว่า “公社การเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า公社การเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับ公社การเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยก公社การเมืองนั้น”

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย公社การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยก公社สันติภาพ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ